

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА АНКЕТЕ О
ИНФЛАЦИОНИМ ОЧЕКИВАЊИМА**

мај 2016.

јун 2016.

САДРЖАЈ

Уводна напомена	3
Резиме	4
Инфлациона очекивања финансијског сектора	4
Инфлациона очекивања привреде	6
Инфлациона очекивања синдиката	7
Инфлациона очекивања становништва	7
Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва	7
Описно исказана инфлациона очекивања становништва	8

Уводна напомена

Инфлациона очекивања економских субјеката су важан показатељ који се користи у доношењу одлука о мерама монетарне политике у режиму инфлационог таргетирања. Стабилизација инфлационих очекивања и њихово усидравање у оквиру граница дозвољеног одступања од циља мерило су успеха стратегије циљања инфлације и доприносе повећању кредибилитета монетарне политике. У складу са најбољом међународном праксом, са увођењем режима циљања инфлације у јануару 2009. године, Народна банка Србије је почела да прати и анализира и инфлациона очекивања економских субјеката. У поменуте сврхе, као извор података се користи анкета о инфлационим очекивањима коју од децембра 2014, за Народну банку Србије, спроводи агенција Нинамедија. Учесници анкете који су класификовани у четири институционална сектора (финансијски сектор, привреда, синдикати и становништво) се изјашњавају о очекиваном међугодишњем расту цена за годину дана унапред, а, од марта 2014, и о очекиваном међугодишњем расту цена у средњем року, тј. за две године унапред.

Резиме

Резултати мајске анкете показују да **финансијски сектор и привреда очекују да ће стабилност цена бити очувана како у наредних годину дана, тако и у средњем року**. Инфлациона очекивања за годину дана унапред су задржана на нивоу из априла, осим код становништва чија су очекивања повећана у односу на април. Средњорочна инфлациона очекивања финансијског сектора и становништва су непромењена, код привреде бележе пад, а код синдиката раст.

Према анкети агенције Нинамедија, инфлациона очекивања *финансијског сектора* за годину дана унапред су у мају, већ трећи месец заредом, на нивоу од 2,5%. Инфлациона очекивања финансијског сектора за годину дана унапред се више од две и по године крећу у границама циља.

Инфлациона очекивања *привреде* за годину дана **унапред** су два узастопна месеца на нивоу од 2,0%. Инфлациона очекивања *становништва* су у мају била на нивоу од 6,0%, док представници *синдиката* очекују да инфлација у мају 2017. године буде на нивоу од 2,5%.

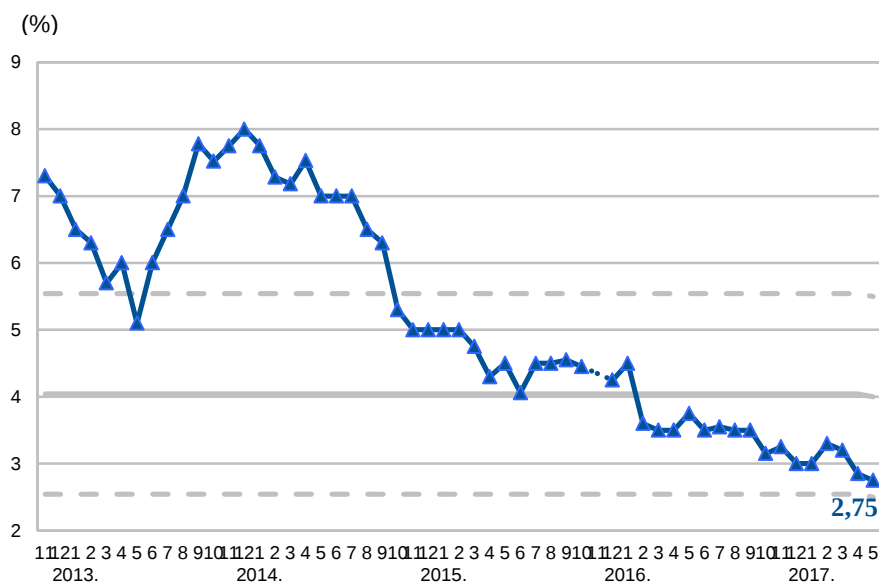
Средњорочна инфлациона очекивања свих сектора, осим привреде која бележи нижа очекивања, наставила су да се крећу у оквиру граница циљаног коридора.

Усидреност инфлационих очекивања представља један од предуслова за постизање ниске, стабилне и предвидиве инфлације. Постигнута усидреност инфлационих очекивања потврђује да је инфлациони циљ Народне банке Србије кредибилан и указује на одсуство јачих инфлаторних и дезинфлаторних притисака.

Инфлациона очекивања финансијског сектора

Према анкети агенције Нинамедија, инфлациона очекивања финансијског сектора за годину дана унапред су више од две и по године (од октобра 2013) у границама циља, и у мају износе 2,5%, чиме се трећи месец заредом налазе на доњој граници дозвољеног одступања од циља. И према анкети агенције Блумберг очекивања финансијског сектора се крећу у границама циља од октобра 2013. године, а у јуну су забележила благ раст на 3,0% (са мајских 2,8%). .

Графикон 1. Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора

Извор: НБС, Ипсос, Нинамедија и Блумберг.

Композитна мера инфлационих очекивања финансијског сектора¹ (која обухвата резултате из анкета агенција Нинамедија и Блумберг) за годину дана унапред забележила је пад и мају се налази на минимуму од 2,75%.

Средњорочна инфлациона очекивања (за две године унапред) финансијског сектора су у границама циља од када се прате (март 2014) и у мају износе 3,0%.

¹ Израчунава се пондерисањем појединачних одговора према критеријуму учешћа у укупној активи анкетираних финансијских институција. Свакој институцији која учествује у обе анкете се приписује аритметичка средина одговора из анкета Нинамедија и Блумберг. На тај начин се банкама са већим тржишним учешћем даје већи утицај на агрегирани резултат, што одговара реалној ситуацији, будући да оне имају нешто већи утицај на економске токове.

Инфлациона очекивања привреде

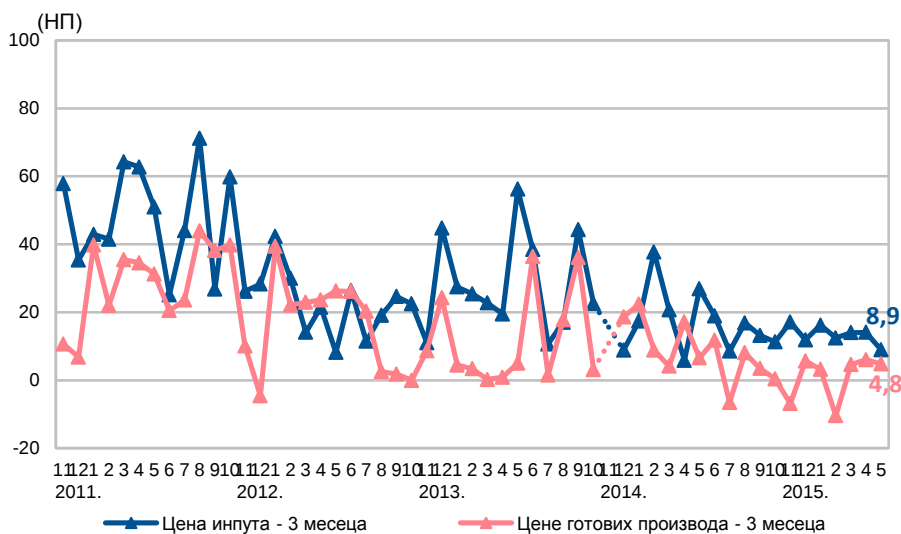
Инфлациона очекивања привреде за годину дана унапред се два узастопна месеца налазе на нивоу од 2,0%. Ниска инфлациона очекивања привреде су резултат смањених трошковних притисака услед ниских цена нафте и осталих примарних производа, као и ниске остварене инфлације, како на домаћем, тако и на међународном тржишту.

Нето проценат² (НП) предузећа који очекује раст цена *инпута* у наредна три месеца у мају износи 8,9 п.п. (април 14,1 п.п.), док НП испитаника који у истом периоду очекује раст цена *готових производа* износи 4,8 п.п. (април 6,1 п.п.). **У истом периоду, већина испитаника очекује стагнацију у погледу кретања цена у наредна три месеца, како инпута (86,4%), тако и готових производа (86,3%).** У погледу очекивања у наредних годину дана у мају се бележе следећи резултати: НП. предузећа који очекује раст цена *инпута* износи 16,5 п.п (април 15,4 п.п.), а док НП предузећа који очекује раст цена *готових производа* износи 22,6 п.п. (15,9 п.п. у април).

У погледу производње/промета, НП испитаника који се у мају изјаснио да у наредна три месеца очекује њихов раст повећан је на 39,9 п.п. (са 20,7 п.п. у априлу), док **НП испитаника који у наредних годину дана очекују раст производње/промета износи 38,5 п.п. (13,8 п.п. у априлу).**

² Израчунавају се као разлика учешћа предузећа која очекују раст цена и оних која очекују њихов пад, пондерисаних пословним приходима.

Графикон 2. Очекивања сектора привреде у погледу кретања цена инпута и цена готових производа

*Вредност изнад нуле указује на раст, а испод нуле на пад.

Извор: Ипсос/Нинамедија.

Инфлациона очекивања синдиката

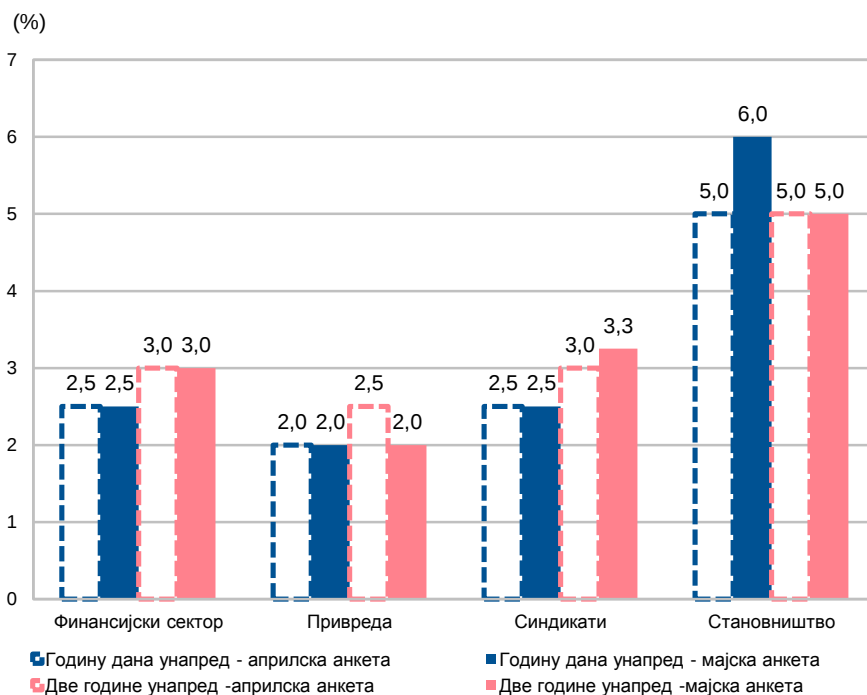
Очекивана мг. инфлација представника синдиката за мај 2017. године износи 2,5% што је непромењен ниво у односу на април. Средњорочна инфлациона очекивања, након 3,0% у априлу, у мају бележе раст и износе 3,25%, а у границама циља се крећу од марта 2015. године.

Инфлациона очекивања становништва

Нумерички исказана инфлациона очекивања становништва

Инфлациона очекивања становништва су од октобра била стабилна на нивоу од 5,0%. Од марта су нешто волатилнија и крећу се око горње границе циљаног коридора, и у мају су износила 6,0%.

Инфлациона очекивања становништва за две године унапред износе 5,0% и непромењена су већ шестнаести месец заредом, што потврђује да становништво у средњем року чврсто верује да ће се инфлација стабилизovati у оквиру граница дозвољеног одступања од циља.

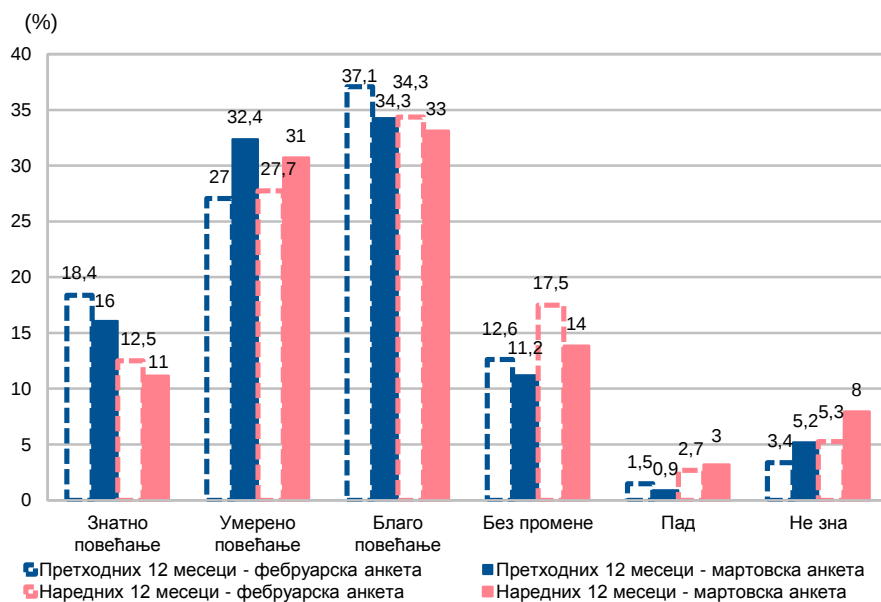
Графикон 3. Очекивана мг. инфлација за једну и две године унапред

Извор: Нинамедија.

Описно исказана инфлациона очекивања становништва

Описно (квалитативно) исказана очекивања сектора становништва у погледу раста цена указују да већина испитаника (64,4%) очекује умерено или благо повећање цена у наредних годину дана. Удео анкетираних који не очекује промену цена или очекује њихов пад износи 14,8% и 2,7%, респективно, док се 7,1% испитаника изјаснило да не зна. Удео испитаника који очекује знатно повећање цена у наредних годину дана се у мају нашао на новом минимуму од 11,0% (април 12,8%).

У претходном периоду присутан је тренд смањења броја испитаника који се изјашњавају да у наредних годину дана очекују знатно повећање цена у корист одговора који подразумевају умерен и благ раст или непромењене цене. Овакво кретање инфлационих очекивања сведочи о стварању предвидивог и стабилног економског окружења и доприноси остварењу основног циља монетарне политике у средњем року.

Графикон 4. Дистрибуција испитаника сектора становништва према перципираном и очекиваном расту цена

Извор: Нинамедија.

Један део становништва који има перцепцију да су цене повећане у претходних 12 месеци не очекује да ће се то наставити у наредних 12 месеци, на шта нам указује вредност индекса перципиране (садашње) инфлације која је и у мају већа од вредности индекса очекиване инфлације. Оба показатеља су у паду од средине 2014. године.

Графикон 5. Перципирана и очекивана инфлација становништва

(у индексним поенима)

Извор: Нинамедија.